

Così fan tutte

René Jacobs

DILLUNS, 24 D'ABRIL DE 2017 – 20.30 h

Sala de Concerts

Robin Johanssen, Fiordiligi

Sophie Harmsen, Dorabella

Mark Milhofer, Guglielmo

Christian Senn, Ferrando

Sunhae Im, Despina

Marcos Fink, Alfonso

Cor de Cambra del Palau de la Música

(Simon Halsey, director / Josep Vila i Casañas, director convidat)

Freiburger Barockorchester

René Jacobs, director

W. A. Mozart (1756-1791): *Così fan tutte*, KV 588

OBERTURA

ACTE I

90'

Escena I

Núm. 1. Trio “La mia Dorabella capace non è” (Ferrando, Don Alfonso, Guglielmo)

Recitatiu “Fuor la spada” (Guglielmo, Don Alfonso, Ferrando)

Núm. 2. Trio “È la fede delle femmine” (Ferrando, Don Alfonso, Guglielmo)

Recitatiu “Scioccherie di poeti!” (Ferrando, Guglielmo, Don Alfonso)

Núm. 3. Trio “Una bella serenata” (Ferrando, Don Alfonso, Guglielmo)

Escenes II-III

Núm. 4. Duo “Ah guarda, sorella” (Fiordiligi, Dorabella)

Recitatiu “Mi par che stamattina” (Fiordiligi, Dorabella)

Núm. 5. Ària “Vorrei dir, e cor non ho” (Don Alfonso)

Recitatiu “Stelle! Per carità, signor Alfonso” (Fiordiligi, Don Alfonso, Dorabella)

Escena IV

Núm. 6. Quintet “Sento oddio, che questo piede” (Fiordiligi, Dorabella, Ferrando, Guglielmo, Don Alfonso)

Recitatiu “Non piangere, idol mio” (Guglielmo, Ferrando, Don Alfonso, Fiordiligi, Dorabella)

Núm. 7. Duettino “Al fato dàn legge” (Ferrando, Guglielmo)

Recitatiu “La commedia è graziosa” (Don Alfonso, Ferrando, Fiordiligi, Dorabella)

Escena V

Núm. 8. Cor “Bella vita militar!”

Recitativu “Non v’è più tempo, amici” (Don Alfonso, Fiordiligi, Dorabella, Ferrando, Guglielmo)

Recitativu [Núm. 8a. Quintet] “Di scrivermi ogni giorno” (Fiordiligi, Dorabella, Ferrando, Guglielmo, Don Alfonso)

Núm. 9. Cor “Bella vita militar!”

Escena VI

Recitativu “Dove son? Son partiti” (Dorabella, Don Alfonso, Fiordiligi)

Núm. 10. Trio “Soave sia il vento” (Fiordiligi, Dorabella, Don Alfonso)

Escena VII

Recitativu “Non son cattivo comico - Nel mare solca” (Don Alfonso)

Escenes VIII-IX

Recitativu “Che vita maledetta” (Despina, Fiordiligi, Dorabella)

Recitativu “Ah scostati” (Dorabella)

Núm. 11. Ària “Smanie implacabili che m’agitare” (Dorabella)

Recitativu “Signora Dorabella, signora Fiordiligi” (Despina, Dorabella, Fiordiligi)

Núm. 12. Ària “In uomini! In soldati” (Despina)

Escena X

Recitativu “Che silenzio! Che aspetto di tristezza” (Don Alfonso, Despina)

Escena XI

Núm. 13. Sextet “Alla bella Despinetta” (Fiordiligi, Dorabella, Despina, Ferrando, Don Alfonso, Guglielmo)

Recitativu “Che sussurro! Che strepito” (Don Alfonso, Dorabella, Fiordiligi, Ferrando, Guglielmo, Despina)

Núm. 14. Ària “Come scoglio immoto resta” (Fiordiligi)

Recitativu “Ah non partite!” (Ferrando, Guglielmo, Don Alfonso, Dorabella, Fiordiligi)

Núm. 15. Ària “Non siate ritrosi” (Guglielmo)

Escena XII

Núm. 16. Trio “E voi ridete?” (Ferrando, Guglielmo, Don Alfonso)

Recitativu “Si può sapere un poco” (Don Alfonso, Guglielmo, Ferrando)

Núm. 17. Ària “Un’aura amorosa” (Ferrando)

Escena XIII

Recitativu “Oh la saria da ridere” (Don Alfonso, Despina)

Escenes XIV-XVI

Núm. 18. Final “Ah che tutta in un momento” (Despina, Fiordiligi, Dorabella, Ferrando, Don Alfonso, Guglielmo)

ACTE II

Escena I

Recitativu “Andate là, che siete” (Despina, Fiordiligi, Dorabella)

Núm. 19. Ària “Una donna a quindici anni” (Despina)

Escena II

Recitativu “Sorella, cosa dici?” (Fiordiligi, Dorabella)

Núm. 20. Duo “Prenderò quel brunettino” (Fiordiligi, Dorabella)

Escena III

Recitativu “Ah correte al giardino” (Don Alfonso, Dorabella)

Escena IV

Núm. 21. Duo amb cor “Secondate, aurette amiche” (Ferrando, Guglielmo, Chor)

Recitativu “Il tutto deponete” (Don Alfonso, Fiordiligi, Dorabella, Despina, Ferrando, Guglielmo)

Núm. 22. “La mano a me date” (Despina, Ferrando, Guglielmo, Don Alfonso)

Escena V

Recitativu “Oh che bella giornata” (Fiordiligi, Ferrando, Dorabella, Guglielmo)

Núm. 23. Duo “Il core vi dono” (Dorabella, Guglielmo)

Escena VI

Recitativu “Barbara! Perché fuggi?” (Ferrando, Fiordiligi)

Núm. 24. Ària “Ah lo veggio, quell’anima bella” (Ferrando)

Escena VII

Recitativu “Ei parte... senti! ... Ah no... partir si lasci” (Fiordiligi)

Núm. 25. Rondó “Per pietà, ben mio, perdona” (Fiordiligi)

Escena VIII

Recitativu “Amico, abbiamo vinto!” (Ferrando, Guglielmo)

Núm. 26. Ària “Donne mie, la fate a tanti” (Guglielmo)

Escena IX

Recitativu “In qual fiero contrasto” (Ferrando)

Núm. 27. Cavatina “Tradito, schernito” (Ferrando)

Recitativu “Bravo: questa è costanza” (Don Alfonso, Ferrando, Guglielmo)

Escena X

Recitativu “Ora vedo che siete” (Despina, Dorabella, Fiordiligi)

Núm. 28. Ària “È amore un ladroncello” (Dorabella)

Escenes XI-XII

Recitativu “Come tutto congiura” (Fiordiligi, Guglielmo, Despina, Don Alfonso)

Núm. 29. Duo “Fra gli amplessi in pochi istanti” (Fiordiligi, Ferrando)

Escena XIII

Recitativu “Ah poveretto me! Cosa ho o veduto” (Guglielmo, Don Alfonso, Ferrando)

Núm. 30. “Tutti accusan le donne” (Don Alfonso, Ferrando, Guglielmo)

Escena XIV

Recitativu “Vittoria, padroncini!” (Despina, Ferrando, Don Alfonso, Guglielmo)

Escenes XV-XVII. Escena última (XVIII)

Núm. 31. Final “Fate presto, o cari amici” (Despina, Fiordiligi, Dorabella, Ferrando, Don Alfonso, Guglielmo, Chor)

Tots sou part del Palau

Mecenes Protectors

Media Partners

Col·laboradors

Aena — Aenor — Armand Basi — Autoritat Portuària de Barcelona — Bagués-Masriera Joiers — Coca-Cola — Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports — Col·legi de Farmacèutics de Barcelona — Deloitte — Esteve — Fundació Antiques Caixes Catalanes - BBVA CX — Fundació Castell de Peralada — Fundació Metalquímia — Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros. — Hoteles Catalonia — La Fageda — Loteria de Catalunya — Plusfresc — Quadis — Roca Junyent, S.L.P. — Saba Infraestructures, S.A. — Serunion

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. — Inclos Interiorisme, S.L. — Eurofirms ETT S.L.U. — Fundació Antoni Serra Santamans — Teatre Romea — Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Gràcies!

Mecenes d'Honor

L'escola dels amants

La coneguda com a trilogia Mozart-Da Ponte representa un dels binomis més feliços a l'hora de relacionar un músic amb un llibretista al servei d'aquest art global que és l'òpera. I *Così fan tutte* (estrenada al Burgtheater de Viena el 26 de gener de 1790, un dia abans que Mozart celebrés el 34è aniversari) és el millor llibret dels tres que Lorenzo Da Ponte, venecià i poeta al servei de la cort vienesa, va escriure per al compositor de Salzburg, després de *Le nozze di Figaro* (1786) i *Don Giovanni* (1787).

Malgrat ser considerada una *opera buffa* (o sigui còmica), *Così fan tutte ossia la scuola degli amanti* és l'òpera més pessimista de la producció teatral mozartiana. I, dels tres escrits amb Da Ponte, era el més original perquè, tot i les fonts d'Ariosto, Boccaccio o Cervantes, *Così fan tutte* no és l'adaptació de cap obra literària prèvia.

El subtítol *La scuola degli amanti* confereix a *Così fan tutte* un cinisme inapel·lable, com a resposta a l'optimisme rousseunià de l'*Émile*. Part d'això reforça la tesi de René Leibowitz, que va definir l'òpera de Mozart com a tragèdia en forma de joc. Però a més cal tenir present que *Così fan tutte* (Així ho fan totes), que més enllà del políticament correcte podríem canviar per *Così fan tutti* (Això ho fan tots) no és una obra misògina, sinó misantròpica. És, en definitiva, un manifest que palesa l'escepticisme de la condició humana pel seu egoisme i per la manca d'escrúpols que marca sovint el baròmetre de les relacions de la nostra espècie. I que, massa sovint, utilitza la raó al servei d'aquell egoisme o fins i tot de la destrucció de l'alteritat.

Per tant, l'etiqueta de *dramma giocoso* escau molt millor a aquesta òpera, escrita entre finals del 1789 i principis del 1790 en un clima enrarit i poc propici a la broma: a les tensions posteriors a la presa de la Bastilla a París i a l'inici de la Revolució Francesa, s'ha d'afegir la Revolució del Brabant, que donaria peu als Estats Units Belgues, enfontats al centralisme de l'emperador Josep II. Aquest estava ja molt malalt i moriria poc després de l'estrena de *Così fan tutte*. D'altra banda, Mozart vivia hores baixes: tot i que la creativitat musical no li minvava, les circumstàncies personals havien canviat. Envoltat de deutes i sol·licitant a la desesperada diners al seu “germà” de lògia Michael Puchberg, el compositor veia com els seus concerts per subscripció ja no captaven l'atenció de gairebé ningú, mentre que la relació amb Constanze, la seva esposa, es va veure interrompuda per les primeres cures que ella havia de seguir al balneari de Baden.

La resposta a tot plegat seria el sarcasme, i per això Mozart juga a *Così fan tutte* la carta de la paròdia en àries com “Come scoglio”, que canta Fiordiligi al primer acte, i que fa burla de les convencions de l'òpera seriosa amb els salts intervàlics que mostren una exagerada fèrria fidelitat cap a Guglielmo, el seu promès; al cap d'una hora, Fiordiligi caurà rendida als braços de Ferrando, promès a la seva germana Dorabella.

Così fan tutte és una òpera d'emascarats i de desemmascaraments. Més

encara: és teatre dins del teatre, tenint en compte la farsa a què Don Alfonso sotmet Ferrando i Guglielmo i Dorabella i Fiordiligi, amb un intercanvi de parelles en què les tessitures vocals encaixen a la perfecció: Ferrando amb Fiordiligi i Guglielmo amb Dorabella. La conclusió és clara: la infidelitat ens fa feliços (però no lliures). Don Alfonso, com el contemporani marquès de Sade, fa emergir un nou ordre moral a partir de la amoralitat. Així doncs, el conclusiu “Afortunat el qui es pren les coses pel costat bo” és una manera de dir: “cal saber acceptar les bromes”, encara que aquestes ens demostrin com som en realitat. Com en Shakespeare, el teatre es mostra com a mirall de la vida, perquè aquesta no és res més que una farsa. Aquí rau, en gran mesura, la grandesa dramàtica de Mozart.

Musicalment, aquesta òpera no té cap moment de defalliment, tant pel que fa al tractament vocal com als detalls de l'orquestra (atenció a la sentència anunciada a l'obertura del “CO-SÌ FANTU-UT-TE”), per no parlar de l'abundància de concertants: dels trenta-un números que integren la partitura, només dotze són àries o cavatines. La resta són números de conjunt en què l'estat d'ànim dels personatges és posat magistralment en relleu, preservant-ne les individualitats: l'extraordinari trio “Soave sia il vento” del primer acte permet veure la fosca voluntat de Don Alfonso en els seus salts del registre, mentre les germanes Fiordiligi i Dorabella pregunten pel feliç viatge dels seus amants que, presumiblement, van a la guerra.

Amb alguns canvis respecte de l'original, *Così fan tutte* es va estrenar a Barcelona el 4 de novembre de 1798. Era al Teatre de la Santa Creu (avui Principal) el dia de l'onomàstica del rei Carles IV. El romanticisme la va desplaçar de les cartelleres de pràcticament tot arreu, i a Barcelona no es va tornar a representar, sense gaire èxit, fins al 1930, al Gran Teatre del Liceu. Al Palau de la Música no és la primera vegada que s'hi canta: se'n va fer una versió semiescenificada el setembre del 1991 amb direcció de Joan Grimalt.

Jaume Radigales, crític musical i professor de la Universitat Ramon Llull

Biografies

Robin Johannsen Soprano

La soprano americana Robin Johannsen es traslladà a Europa com a jove artista de la Deutsche Oper Berlin i poc després es va unir a la companyia com a solista. Va encarnar els personatges de Susanna (*Le nozze di Figaro*), Norina (*Don Pasquale*), Oscar (*Un ballo in maschera*) i Soeur Constance (*Dialogues des Carmélites*). Després de romandre dos anys a l'Òpera de Leipzig (Gretel, Marzelline, Blonde, Susanna i Pamina), el 2008 va iniciar una carrera com a *freelance* amb una afinitat especial vers els repertoris barroc i clàssic.

La temporada 2016-17 va començar amb una gira amb àries de Rameau amb Teodor Currentzis i MusicAeterna. També va enregistrar tres nous àlbums: *Cantates* de Telemann amb Concerto Melante, *Didone* de Vinci amb la Lautten Compagnie de Berlín, i *Parnasso in festa* de Händel amb Andrea Marcon i La Cetra de Basilea. La temporada continuà amb *King Arthur* de Purcell a l'Staatsoper de Berlín i el debut com a Fiordiligi (*Così fan tutte*), en gira per Alemanya, Espanya i Àsia amb René Jacobs i la Freiburger Barockorchester. A més va oferir concerts amb els millors conjunts barrocs, com l'Akademie für Alte Musik Berlin, Concerto Köln i Freiburger Barockorchester.

Robin Johannsen ha col·laborat amb directors com René Jacobs, A. De Marchi, Attilio Cremonesi, Helmuth Rilling, Ottavio Dantone, Howard Griffiths, Christian Thielemann, Marin Alsop o Robert Page, entre molts d'altres, i ha actuat a la Deutsche Oper de Berlín, Berliner Staatsoper, Komische Oper de Berlín, Òperes de Leipzig, Stuttgart, Frankfurt i São Paulo, La Monnaie de Brussel·les, Festival de Bayreuth, Vlaamse Opera, Dresden Philharmonic, Concerto Köln, Helsinki Philharmonic, etc. També ha cantat a l'Alice Tully Hall del Lincoln Center, Carnegie Hall, Gasteig de Munic, Philharmonie de Berlín, Concertgebouw d'Amsterdam, Tonhalle de Zuric, etc.

Sophie Harmsen Mezzosoprano

És molt sol·licitada internacionalment com a intèrpret mozartiana. El novembre del 2016 va debutar amb gran èxit com a Annio (*La clemenza di Tito* de Mozart) al Teatro Real de Madrid, sota la batuta de Christophe Rousset. René Jacobs l'ha convidada per interpretar Dorabella (*Così fan tutte*) en una gira per Europa i Àsia amb la Freiburger Barockorchester.

Ha estat molt aclamada per la seva interpretació de l'*Oratori de Nadal* de Bach amb Thomas Hengelbrock i l'NDR Elbphilharmonie Orchester, per la *Missa en Do menor* de Mozart amb Adam Fischer i la Düsseldorfer Symphoniker, així com en concerts i gravacions diverses amb el RIAS Kammerchor i l'Akademie für Alte Musik Berlin. També ha treballat amb directors de prestigi, com Robert Wilson, William Kentridge i Andreas Dresen.

La música antiga és un dels seus grans amors. Els recitals en col·laboració amb Concerto Köln i la Capella Augustina, juntament amb els concerts amb Vaclav Luks, Jos van Immerseel, Raphaël Pichon, Andrea Marcon i Frieder Bernius acrediten la seva versatilitat.

Sophie Harmsen canta sovint als festivals més prestigiosos, com els de Salzburg, Schleswig-Holstein, Lucerna, Rheingau i la Bachfest de Leipzig, i col·labora com a solista amb grans conjunts simfònics, com la Gewandhausorchester de Leipzig, Konzerthausorchester de Berlín, Orquestra de la Ràdio d'Stuttgart, Deutsches Symphonie Orchester de Berlín i la Israel Philharmonic.

Com a filla de diplomàtics alemanys, Sophie Harmsen ha viatjat per tot el món des de molt jove. Va estudiar a la Universitat de Ciutat del Cap amb el professor Dr. Edith Wiens. Actualment resideix a Berlín amb la seva família.

Biografies

Mark Milhofer Tenor

És un dels tenors més versàtils de la seva generació, que se sent a casa tant en la música de Rossini com en el repertori de Monteverdi, Mozart, Strauss i Britten. Projectes destacats d'aquest any inclouen *Amor vien dal destino* d'Steffani a l'Staatsoper de Berlín amb René Jacobs, *Le Comte Ory* en concert a Londres i el rol protagonista d'*Acteon* de M. A. Charpentier al Festival de Beaune. La temporada passada estava tan ocupat com sempre amb les exitoses audicions de *Schneewitchen* de Heinz Holliger a Basilea, diversos rols de l'Orpheus de Luigi Rossi, *The Fairy Queen* de Purcell a Stuttgart (dirigida escènica per Calixto Bieito), *Curlew River* de Britten als Festivals Sagra Musicale Umbra, el comte d'Almaviva a *Il barbiere di Siviglia* a la Netherlands Reisopera, *Les pêcheurs de perles* de Bizet al Daegu Opera Festival de Corea del Sud i *La vidua alegre* de Lehár a l'Òpera de Graz.

Formà part del cor del Magdalen College d'Oxford abans d'entrar a la Guildhall School of Music. La interpretació del rol de Gianetto (*La gazza ladra*) amb la British Youth Opera va cridar l'atenció de la crítica i del públic i fou convidat a l'Òpera Studio de Milà per treballar amb Renata Scotto i Leyler Gencer. Assumí el protagonisme de la recentment descoberta *La morte di S. Giuseppe* de Pergolesi. I amb el personatge de Fenton (*Falstaff*) va actuar a molts dels principals teatres italians. Debutà al Teatro Regio de Parma en una *Cenerentola* dirigida per Alberto Zedda i Pier Luigi Pizzi.

La seva densa agenda de concerts inclou música de Purcell al Queen Elizabeth Hall i al Wigmore Hall de Londres amb The King's Consort, el debut als Proms londinencs amb *Judas Maccabeus* de Händel i la *Passió segons sant Joan* de Bach. També ha interpretat la *Serenata per a tenor, trompa i cordes* de Britten amb l'Orchestra di Santa Cecilia de Roma, el *Wär Requiem* de Britten i *Carmina Burana* a Munic, Zagreb i Montecarlo.

Christian Senn Baríton

Nascut a Xile, ha viscut molts anys a Itàlia, on estudià a l'Acadèmia de Joves Cantants de La Scala amb L. Gencer, L. Alva i V. Manno. Ha treballat amb noms destacats internacionalment, com R. Mutti, R. Chailly, M. Benini, G. Antonini, O. Dantone, F. Biondi, J-Ch. Spinosi, R. Gandolfi..., en sales tan famoses com la Konzerthaus de Viena, Théâtre du Châtelet de París, Auditori Verdi de Milà, Palau de la Música de València, teatres Regio de Torí, Comunale de Florència o La Fenice de Venècia, entre molts altres d'Europa, i al Kanagawa Hall de Yokohama i al Teatro Nacional de Santiago de Xile.

És un dels barítons més reclamats en el repertori de *bel canto*, tant a Itàlia com més enllà. Alguns dels seus darrers compromisos han estat *L'elisir d'amore* a Bolonya, *La scala di seta* (Germano) de Rossini i *La flauta màgica*; igualment, *Così fan tutte* (Guglielmo) de Mozart, *Lucia di Lammermoor* (Enrico) de Donizetti... I també *El Messies* de Händel, *Orlando furioso* (Astolfo) de Vivaldi, etc.

Especialista en repertori barroc, ha ofert *Bajazet* de Vivaldi amb l'Europa Galante i F. Biondi, *Betulia Liberata* de Mozart amb O. Dantone i *La Senna* de Vivaldi amb P. Goodwin, entre d'altres. De Bach ha interpretat moltes *Cantates*, *Oratori de Nadal*, *Passió segons sant Joan* i *segons Sant Mateu*, *Magnificat*, així com la *Messe Solennelle* de C. Franck, *Messa di Santa Cecilia* de C. Gounod o *Requiem* de G. Fauré.

Ha enregistrat *Tito Manlio* de Vivaldi i *La pietra del paragone* de Rossini (DVD gravat en directe) per a Naïve.

La seva agenda inclou *Le nozze di Figaro*, *La Cenerentola*, *Carmen*, *La flauta màgica* i *Il barbiere di Siviglia*, entre altres.

Sunhae Im Soprano

Des que debutà l'any 2000 als escenaris europeus, la soprano sud-coreana Sunhae Im –que estudià a la Universitat Nacional de Seül i a la Hochschule de Karlsruhe– ha acreditat la seva versatilitat artística en nombroses produccions internacionals. Ha actuat a l'Staatsoper i la Deutsche Oper de Berlín, òperes d'Hamburg, París (*Orfeo* de Gluck amb Thomas Hengelbrock), Staatstheater d'Stuttgart (*Le nozze di Figaro*, *Dialogues des Carmélites* de Poulenc sota la direcció de Manfred Honeck), Òpera Nacional de Corea (*L'elisir d'amore* amb Myung-Whun Chung), etc.

Ha estat convidada per nombrosos festivals (Edimburg, Mostly Mozart de Nova York, Salzburg, Beaune, Verbier, Innsbruck) i ha treballat amb les filharmòniques de Nova York i Munic, la simfònica de Pittsburgh o l'Orchestre des Champs Elysées, amb directors com Philippe Herreweghe, Manfred Honeck, William Christie, Fabio Biondi, Thomas Hengelbrock, Giovanni Antonini, Iván Fischer, Kent Nagano, Riccardo Chailly, Ton Koopman, Marek Janowski, Jean-Christophe Spinosi i René Jacobs.

Amb un repertori que inclou obres de Vivaldi, Bach, Händel, Gluck, Rameau, Mozart, Haydn, Schubert, Mahler i Mendelssohn, té una estreta relació amb conjunts com l'Akamus, Orquestra Barroca de Freiburg, B'Rock Orchestra Gent i Ensemble Matheus.

Els seus èxits recents inclouen l'*Oratori de Nadal* de Bach amb la B'Rock Orchestra, *La Creació* de Haydn a la nova Philharmonie de París, *Don Giovanni* en versió de concert, en gira per Àsia amb l'Orquestra Barroca de Freiburg i René Jacobs i *Das Buch mit sieben Siegeln* de Franz Schmidt al Musikverein de Viena amb la simfònica d'aquesta ciutat.

El seu primer CD com a solista (obres de Rameau, Clérambault, Pergolesi i Scarlatti, amb l'Akademie für Alte Musik) va ser editat per Harmonia Mundi el març de 2015.

Marcos Fink Baix baríton

Nascut a Buenos Aires en una família eslovena, va iniciar la formació vocal amb Ivan Ivanov i Victor Srugo i participà en *masterclasses* de Phillipe Huttenlocker, Wolfgang Schöne, Erik Werba i Aldo Baldin. El 1988 va obtenir una beca per continuar els estudis amb Lady Heather Harper i Robert Sutherland a Londres.

El 1990 va fer el debut operístic en el Grossesfestspielhaus de Salzburg. El seu repertori inclou òpera, oratori i lied. Ha actuat en els principals teatres i sales de concerts (París, Bordeus, Frankfurt, Viena, Barcelona, Madrid, Gènova, Tòquio, Osaka, Ljubljana, Milà, Lisboa, Buenos Aires, Berlín, Houston...) sota la batuta de directors de renom (M. Corboz, H. Graf, L. Hager, S. Bychkow, René Jacobs...) i amb orquestres prestigioses (Suisse Romande, National de France, Filharmònica d'Estrasburg, Orquestra de Cambra de Lausana, Slovenian Philharmonic, Concerto Köln, Simfònica de Viena, Filharmònica de Munic, Akademie für Alte Musik...).

Té una extensa discografia, que inclou *Messiah* de Händel-Mozart, *Messa di Gloria* de Puccini, *Missa de Santa Cecilia* de Haydn, *Requiem* de Fauré, *Missa en Si menor* de Bach, *Requiem*, *Così fan tutte*, *Don Giovanni* (Leporello, Orphée d'Or 2000) de Mozart, *Golgotha* de Frank Martin, *Petite messe solennelle* de Rossini, etc. Per a les produccions de la ràdio d'Eslovènia, ha enregistrat els tres cicles de Schubert (*Die Schöne Müllerin*, *Winterreise* i *Schanengesang*), *Dichterliebe* i *Liederkerise op. 39* de Schubert, i 46 cançons de compositors d'Eslovènia.

Marcos Fink ha estat distingit amb el Premi Eslovè per la Cultura "Prešernov sklad 1999" per la col·lecció de duos *Slovenija!* (Harmonia Mundi) amb la seva germana Bernarda Fink i el pianista Anthony Spiri. El CD *Canciones argentinas*, també amb la seva germana va ser nominat per a un Grammy i distingit amb el BBC Music Award 2007.

Biografies

Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana

És un dels cors professionals més prestigiosos de l'Estat espanyol. Va ser creat per l'Orfeó Català l'any 1990 amb la missió de difondre la música coral universal, promoure la recuperació del patrimoni musical català i fomentar la nova creació. Jordi Casas i Bayer en fou el director durant els primers 21 anys.

Des del setembre del 2011 al juny del 2016, Josep Vila i Casañas va ser el director titular. Des del setembre del 2016 ho és Simon Halsey. La qualitat de cadascun dels components, als quals s'exigeix un alt nivell vocal i artístic, aporta al grup un potencial que li ha permès de travessar fronteres i esdevenir un referent internacional. Ha estat dirigit per grans mestres, com René Jacobs, Marc Minkowski, Kent Nagano, Simon Rattle, Gustavo Dudamel, Daniel Barenboim, Christophe Rousset i Vladimir Jurowski. Des de l'any 2010 la formació és membre de The European Network for Professional Chamber Choirs (TENSO).

La temporada passada el Cor va protagonitzar una gira amb Les Musiciens du Louvre, dirigits per Marc Minkowski.

Pel que fa a propers compromisos internacionals, cal destacar una nova col·laboració amb J. Ch. Spinosi i el seu Ensemble Matheus, amb un doble concert el 18 de juny al Château de Versailles en què s'oferirà el *Requiem* de Mozart i la *Missa de la coronació*, també de Mozart.

Així mateix, la formació actuarà el proper mes d'agost, per primera vegada, al Proms de la BBC, un dels més grans festivals de música clàssica, que se celebra a Londres.

Freiburger Barockorchester

La Freiburger Barockorchester (Orquestra Barroca de Freiburg) compta amb una carrera d'èxits de prop de trenta anys i és convidada habitual dels auditoris i teatres d'òpera més importants. Una mirada al seu calendari ens mostra l'amplitud i diversitat del seu repertori, del Barroc a l'època actual, interpretat de Freiburg a l'Extrem Orient.

El credo artístic dels seus membres, però, roman inalterable: la curiositat creativa per interpretar una composició de la manera més fidel i expressiva possible, individualment o col·lectivament. *“L'orquestra ha esdevingut un diamant d'una brillantor especial. En el domini tècnic i mental dels instruments i les parts individuals podem veure allò de què és capaç la manera tradicional de fer música. Viu i pur, transparent i lúcid, delicat en el fraseig i l'articulació i sense pressió excessiva, un escolta els detalls i experimenta el conjunt com un cosmos musical d'extraordinària riquesa. Obriu les orelles, és així com sona la música!”* («Salzburger Nachrichten»).

L'orquestra continua col·laborant amb artistes com Isabelle Faust, René Jacobs, Pablo Heras-Casado, Andreas Staier i Kristian Bezuidenhout, i té una estreta vinculació amb el segell Harmonia Mundi. L'èxit d'aquesta col·laboració s'expressa en nombrosos discos i premis (Gramophone 2011, Echo Klassik entre 2011 i 2016 i el 2007, Premi de l'Any de la Crítica Discogràfica Alemanya 2009 i 2015, Edison Classical 2008, etc.).

Sota la direcció artística dels seus dos concertinos (Gottfried von der Goltz i Petra Müllejäns) i la batuta de destacats directors, l'orquestra ofereix més de cent actuacions anuals que van des de l'orquestra de cambra a la formació per a l'òpera: és un grup autogestionat amb els seus propis concerts d'abonament a la Konzerthaus de Freiburg, Liederhalle d'Stuttgart i Philharmonie de Berlín i amb gires per tot el món.

René Jacobs Director

Amb una discografia de més de 250 CD i una intensa agenda com a cantant, director, investigador i professor, ha aconseguit una posició eminent en el camp de la música barroca i clàssica. Es va formar com a membre del cor infantil de la catedral de Gant, la ciutat on va néixer. A més dels seus estudis de filologia clàssica a la universitat, va continuar estudiant cant. Les trobades amb Alfred Deller, Gustav Leonhardt i els germans Kuijken van ser determinants per orientar-se vers la música barroca i el repertori de contratenor, en què aviat guanyà reputació com un dels més destacats de la seva generació.

El 1977 va fundar el Concerto Vocale per explorar el repertori vocal de cambra i operístic del segle XVII. Després inicià una sèrie de gravacions innovadores amb Harmonia Mundi (moltes de les quals estrenes mundials), molt guardonades per la crítica internacional. El 1983 la producció de *L'Orontea* de Cesti al Festival d'Innsbruck marcà el seu debut com a director operístic. La seva col·laboració plena d'èxit amb l'Staatsoper Unter den Linden de Berlín (com a principal director convidat des del 1992), Theater an der Wien (Viena), Théâtre Royal de la Monnaie (Brussel·les), Théâtre des Champs Élysées (París), Salzburger Festspiele i Festival d'Ais de Provença, l'ha portat a dirigir un repertori que va de l'inici del Barroc a Rossini, de les òperes més desconegudes a les més famoses. Alhora, interpretar música sacra i oratoris ha estat sempre una part important de la seva carrera. Ha rebut nombrosos premis de la crítica musical internacional, com el Deutsche Schallplattenpreis, Gramophone, Edison, Midem International Classical Award, Prix Caecilia i Académie Charles Cros, entre d'altres, a més d'un Premi Grammy a la millor òpera per l'enregistrament de *Le nozze di Figaro* de Mozart. El seu recent disc de la *Passió segons sant Mateu* de Bach va ser qualificat de “referència” en la història dels enregistraments d'aquesta obra, i totes les seves òperes de Mozart han estat elogiades internacionalment per un enfocament poc convencional, la seva fusió i l'instint musical.

Del 1997 al 2009, René Jacobs va ser director artístic dels Innsbrucker Festwochen der Alten Musik. Com a professor durant molts anys de l'Schola Cantorum Basiliensis, ha mantingut una relació privilegiada amb aquesta institució, on ha format molts cantants que actualment apareixen a les sales internacionals més importants.

Discografia

W. A. Mozart: *Così fan tutte*

Veronique Gens, Bernarda Fink, Marcel Boone, Werner Güra, Pietro Spagnoli, Graciela Oddone. Kölner Kammerchor. Concerto Köln. René Jacobs, director. Harmonia Mundi.

Amanda Roocroft, Rosa Mannion, Rodney Gilfry, Rainer Trost, Carlos Feller, Eirian James. The Monteverdi Choir. The English Baroque Soloists. John Eliot Gardiner. Archiv-Produktion.

Elisabeth Schwarzkopf, Christa Ludwig, Giuseppe Taddei, Alfredo Kraus, Walter Berry, Hanny Steffek. Philharmonia Orchestra & Chorus. Karl Böhm, director. Emi.

Elisabeth Schwarzkopf, Nan Merriman, Rolando Panerai, Leopold Simoneau, Sesto Bruscantini, Lisa Otto. Philharmonia Orchestra & Chorus. Herbert von Karajan, director. Emi.

Montserrat Caballé, Janet Baker, Wladimiro Ganzarolli, Nicolai Gedda, Richard van Allan, Ileana Cotrubas. Orchestra & Chorus of the Royal Opera House, Covent Garden. Colin Davis, director. Philips.

Margaret Marshall, Agnes Baltsa, James Morris, Francisco Araiza, José van Dam, Kathleen Battle. Chor der Wiener Staatsoper. Wiener Philharmoniker. Riccardo Mutti, director. Emi.

Pilar Lorengar, Teresa Berganza, Tom Krause, Ryland Davies, Gabriel Bacquier, Jane Bernié. Orchestra & Chorus of the Royal Opera House, Covent Garden. Georg Solti, director. Decca.

Miah Persson, Angela Brower, Adam Plachetka, Rolando Villazón, Alessandro Corbelli, Mojca Erdmann. Vocal Ensemble Rastatt. Chamber Orchestra of Europe. Yannick Nézet-Séguin, director. Deutsche Grammophon.

Lella Cuberli, Cecilia Bartoli, Ferruccio Furlanetto, Kurts Streit, John Tomlinson, Joan Rodgers. RIAS Kammerchor. Berliner Philharmoniker. Daniel Barenboim, director. Erato.

Margaret Price, Yvonne Minton, Hans Sotin, Luigi Alva, Geraint Evans, Lucia Popp. John Alldis Choir. New Philharmonia Orchestra. Otto Klemperer, director. Emi.

Gundula Janowitz, Brigitte Fassbaender, Hermann Prey, Peter Schreier, Rolando Panerai, Rei Grist. Wiener Staatsoperchor. Wiener Philharmoniker. Karl Böhm, director. Deutsche Grammophon.

Ina Souez, Luise Helletsgruber, Willi Domgraf-Fassbaender, Heddle Nash, John Brownlee, Irene Eisinger. Choir & Orchestra of the Glyndebourne Festival. Fritz Busch, director. Naxos.

Aquell any...

1790

Música

Wolfgang Amadeus Mozart estrena *Così fan tutte ossia La scuola degli amanti* (Així fan totes o L'escola dels amants), una òpera bufa en dos actes amb llibret de Lorenzo Da Ponte. Aquesta és la tercera i última col·laboració entre Mozart i Da Ponte, després de l'experiència amb *Le nozze di Figaro* (1786) i *Don Giovanni* (1787). L'estrena de *Così* té lloc al Burgtheater de Viena.

Història

Es funda la ciutat de Washington per acollir la seu del govern dels Estats Units. Se situa al territori de Colúmbia (més endavant, Districte de Colúmbia), a la vora del riu Potomac, entre els estats de Virgínia i Maryland. El disseny del projecte és a càrrec de l'arquitecte d'origen francès Pierre Charles L'Enfant. El nom prové de George Washington, primer president dels Estats Units i un dels pares fundadors del país.

Art

S'acaba la construcció del Panteó de París, monument neoclàssic, originàriament dissenyat per l'arquitecte Jacques-Germain Soufflot com a església de Santa Genoveva, patrona de la ciutat. L'edifici, amb forma de creu grega, té una gran cúpula de 83 metres d'altura. El seu interior acull un bon nombre de personatges francesos il·lustres, com ara Jean-Jacques Rousseau, Voltaire, Pierre i Marie Curie, Victor Hugo, Louis Braille o Alexandre Dumas, entre molts d'altres.

Cultura

Surt al carrer el primer número del «Diario de Valencia» –dos anys abans que nasqués el «Diari de Barcelona»–, una publicació fundada per Josep de la Croix i Pascual Martín, que tindrà diverses etapes, fins que cessarà definitivament la seva activitat l'any 2007. En aquells inicis, tot i ser publicat en castellà, promou estudis relacionats amb la història de València, o poesia feta amb la llengua d'aquelles terres.

Ciència

Més o menys cap aquell any, l'inventor i enginyer escocès William Murdoch inventa l'enllumenat de gas. Murdoch es convertirà en el primer a fer servir de manera pràctica les qualitats inflamables del gas per obtenir llum. Després d'experimentar amb diversos tipus de gas, arriba a la conclusió que el gas de carbó és el més eficaç per a l'enllumenat.

Formacions

Freiburger Barockorchester

Violins I

Petra Müllejäns
Brian Dean
Martina Graulich
Beatrix Hülsemann
Peter Barczy
Eva Borhi
Marie Desgoutte

Violins II

Kathrin Tröger
Christa Kittel
Gerd-Uwe Klein
Brigitte Täubl
Jörn-Sebastian Kuhlmann
Annelies van der Vegt

Violes

Ulrike Kaufmann
Christian Goosses
Werner Saller
Elisabeth Sordia

Violoncel·ls

Stefan Mühleisen
Marie Deller
Ute Sommer

Contrabaixos

Miriam Shalinsky
Christopher Scotney

Flautes

Daniela Lieb
Susanne Kaiser

Oboès

Ann-Kathrin Brüggemann
Maike Buhrow

Clarinets

Lorenzo Coppola
Tindaro Capuano

Fagots

Eyal Streett
Letizia Viola

Corns

Bart Aerbeydt
Gijs Laceulle

Trompetes

Jaroslav Roucek
Almut Rux

Timbales

Charlie Fischer

Fortepiano

Sebastian Wienand

Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana

Sopranos

Natàlia Casasús
Araceli Esquerra
Maria Teresa Estrada
Míriam Garriga
Irene Mas
Maria Pujades

Contralts

Toni Gubau

Mariona Llobera

Magda Pujol
Montserrat Trias
Margarida Lladó
Elisenda Arquimbau

Tenors

Aniol Botines
Josep Camós
Jordi González

Eloi Llamas

Marc Rendón

Baixos

Esteve Gascón
Daniel Morales
David Pastor
Joaquim Piqué
Germán de la Riva

Palau de la Música Catalana

Sol·licita ja el teu abonament Palau 100

Descobreix la temporada 2017-2018, t'agradarà!

Philippe Herreweghe
Vespres de Monteverdi

Faust, Queyras,
Melnikov
La Truita de Schubert

Zubin Mehta
Wagner i Stravinsky

Philippe Jaroussky
Orfeo ed Euridice de Gluck

Gardiner
& London Symphony
Schumann i Berlioz

John Adams
& cors de l'Orfeo
Català

Isabelle Faust
& Il Giardino Armonico
Concerts per a violi de Mozart

Gatti & cors del Palau
La Novena de Beethoven

Radu Lupu

Anne-Sophie Mutter
Bach, Brahms i Penderecki

Münchner Philharmoniker
Pablo Heras-Casado
& Javier Perianes
Bartók i Dvořák

Ensemble Matheus,
Cor de Cambra
del Palau & J-Ch. Spinosi
Vivaldi i Händel

Berliner Philharmoniker
& Simon Rattle
Lutosławski i Brahms
[Concert extraordinari]

Les Arts Florissants
& William Christie
La Creació de Haydn

Bamberger Symphoniker,
Viktoria Mullova & Jakub Hrusa
Sibelius i Dvořák
[Concert extraordinari]

Entrades individuals, packs a mida i itineraris a la venda a partir del 31 de maig

Més informació sobre cicles i modalitats d'abonament:
Telèfon: 902 442 882 / 93 295 72 42
taquilles@palaumusica.cat / abonaments@palaumusica.cat
www.palaumusica.cat

Amplia la
col·laboració de:

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEO
CATALÀ

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

93 295 72 00

Propers concerts al Palau

Palau Grans Veus
DIMARTS, 25.04.17 – 20.30 h

Bejun Mehta, contratenor
Ensemble Diderot
Johannes Pramsohler, director

Obres de G. F. Händel, A. Vivaldi, J. S. Bach,
J. Ch. Bach, A. Caldara i M. Hoffmann

Preus: 25, 40, 50 i 70 euros

Palau 100
DIMECRES, 03.05.17 – 20.30 h

English Baroque Soloists
Sir John Eliot Gardiner, director

C. Monteverdi: *Il ritorno d'Ulisse in patria*
(concert escenificat)

Preus: 30, 40, 60, 85 i 150 euros

Palau Grans Veus
DILLUNS, 08.05.17 – 20.30 h

Mark Padmore, tenor
Paul Lewis, piano

F. Schubert: *Winterreise, D. 911*

Preus: 15, 25, 30 i 40 euros

Palau 100
DIMECRES, 21.06.17 – 20.30 h

Le Concerts des Nations
Jordi Savall, director

W. A. Mozart: *Simfonia núm. 39, KV 543*

W. A. Mozart: *Simfonia núm. 40, KV 550*

W. A. Mozart: *Simfonia núm. 41, KV 551, "Júpiter"*

Preus: 20, 30, 45, 65 i 100 euros